

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: Félévre 6.— kor., negyedévre 3.— kor.
Vidéken: Félévre 9.— kor., negyedévre 4.50 kor.

Felolvasó szerkesztő:

MÓRICZ PÁL.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Pégenfeld-tér 2. szám. — Telefon 412. szám.

Egyes szám ára 4 fillér.

A márciusi ünnepek után...

Ahol magyar sziv dobban, amerre magyar szó csendül, március tizenötödik napját, a nemzeti ébredés emlékezetének legelső tavaszi napját, mindenütt fényesen ünnepelte a magyarság. Sok virágot koszoruba fontak, százezernyi zászlót meglóbogtattak, — messze hangzó fogadalmakat harsogtak ezen a lelkes szép napon nagyok és kicsinyek. Mert nemcsak a felnőttek gyülekezetei, hanem az iskolák növendékei is mindenhol megünnepelték szózatokkal, nótaszóval, hazafias előadásokkal ezt a napot.

En emlékezem, midőn még nem volt ilyen általános, külső méreteiben is ilyen pompás március tizenötödikének az ünneplése. Ama szép alföldi szinmagyar város piacára egyetlen zászló alatt vonult fel soknyi feketeruhás meglelt férfi — ahol én születtem.

A boros márciusi délután egyetlen nemzeti lobogót csavargatott a hideg szél. Az alig száz főnyi felnőtt ember arcába havat csapkodott a márciusi fergeteg... Ezt a kis csapatot a 48-as honvédek alkották leginkább, meg néhány tucat kíváncsi — asszony, gyerek nép is szegődött hozzájuk, midőn nemzetes Ud-

varhelyi József uram, a hazafias szíjjártó mester karosszéket hozott ki a piaci boltból és e székről kezdett beszélni egyszerű, meleg szavakkal hozzánk március tizenötödik napjának jelentőségéről, bajnokainak érdemeiről.

Sokan meg sem értették a lelkes hazafit. Mosolyogták őket, mint „komédiázik” ez a maroknyi nép?... Azok pedig a havas fergetegtől csavargatott zászló alatt megindultak a temető felé. A nap dicsőségére még a jelesebb 48-as honvédtisztek sírját is felkeresték. Csohány kapitány sírjánál Papp Gábor nevezetű öreg honvéd mondott néhány lelkes szót, azután elénekelték a Kossuthnótát és hazafelé fordult a kis csapat... A kis ajtókból, a kerítések mellől sokan bámulták, figurálták őket.

Ma már százezrek, milliók ünneplik, magyarazzák ezt a napot, a nemzet legelső emberei foglalkoznak e nap történetével és jelentőségével! Méreteiben és pompájában is igazi nagy nemzeti ünnep március tizenötödikének ünneplése. Amde a virágos lobogók erdője mögött fekete rémek viaskodnak a nemzet lelkén! Az ünnepi harangzugást és szózatok zengését is tulrikoltják a viaskodó fekete rémek, melyek az ádázul gyülölködő, egymással mara-

kodó pártokra szakadozott nemzetet jelképezik.

Midőn ezt a végzetesen szilaj tusát, az egymást megnemértő, csoportokra szakadozott magyarság élethalál harcát látom, komor sejtelmeknek fürgeteges felhője ereszkedik lelkemre. És a hangos örvendőzökkel nem tudok jóhiszeműleg örvendezni! Mérheterlen bánat és aggodalom sajgató nyilait érezem szívemben! A pusztuló Jeruzsálem sorsát sirató hazafiak égető könnyüje csordul ki szememből és midőn mások ünnepeltek, én sírván-sírtam érted büszke fajtám, a kavargó örvények felett is viszálykodó szerencsétlen nemzetem. *Móricz Pál.*

Politikai hireink.

Összehívták a képviselőházat.

A tiltakozó határozati javaslat.

Budapest, március 17.

Gál Sándor, a képviselőház elnöke, ma délelőtt intézkedett, hogy a képviselőház hétfőn délelőtt tíz órára ülésre hívassék össze. Erre az ülésre minden oldalon nagy előkészületeket tesznek s így annak lefolyása igen izgalmas lesz. A függetlenségi és 48-as párt hatalmasan föl fogja emelni tiltakozó szavát az országgyűlésnek ex-lexben való föloszlata ellen s kétségtelen, hogy a Kossuthpárt is csatlakozni fog ahhoz a határozati javaslatához, amelyet a Justh-párt fog betér-

A barátnők.

Irta: Gosztonyi Jenő.

A rügyfakasztó verőfényes tavaszi napon sütkérezett a két ezüsthaju matróna a nyirkos, harmatos gyeppart sarkában. Szorosan összekuporodtak és szívták az illatos, balzsamos levegőt, ügyet sem vetve a sebesen robogó fogatokra és az előttük sétáló, cifra, uri népre. Borongó tekintetükkel elrevedeztek a kéklő messzeségen, az egymásra torladó, vakító fehérségű uszó felhőkön és olykor-olykor nehéz sóhaj tört ki a keblükből.

Már jó ideig ültek szótlánul egymás mellett és legfeljebb annyiban adtak életjelt magukról, hogy esernyőik vashegyével kacskaringós vargabetüket rótták a homokba, amikor végre is egyikük megtörte a csendet.

— Ma harminc éve Margit, — mondá bánatos, lemondó hangon.

— Minek? — kérdé a megszólított érdeklődő hangon.

— Harminc éve, hogy itt először találkoztunk.

Margit szorosan kutatni kezdett emlékei között, aztán helybenhagyólag intett a fejével. És a két barátnő mély gondolatokba merült.

Igen, ma van harminc éve, hogy a két barátnő először találkozott azon a keskeny

gyeppadon. Ott látták és ismerték meg egymást először, ott tárták fel szívök titkát és elválaszthatatlanokká lettek ama naptól kezdve. Mert megszerették egymást.

Akkor úgy történt, hogy Galambos Margit, — a fiatal, keresett fehérvarrónő rendbehozta szűk, fehérre meszelt szobáskáját és költökosarát a karjára véve, miután kétszer is megrázta a kilincset, hogy vajjon az ajtó jól be van-e zárva? A napra kitett muskátli virágját a szomszéd mosónő gondjaira bízva, siető léptekkel elindult a Városliget felé.

Utjában nem találkozott senkivel, a járókelők mosolyogtak úde, piros arcán és a merészebb férfinepség toladó kíváncsisággal nézett utána. Némelyik talán csettintett is a nyelvvel, de ő nem vette észre, csak haladt a maga útján kitűzött célja felé és érdeklődve az épülő külvárosi házakat, ahol ritkábban szokott járni.

Egyszerre csak azon vette észre magát, hogy kiért a ligetbe. Hosszabb sétához nem szokott lába megérezte, hogy majd egy órája gyalogol és a legelső üres padra leült. Itt, miután egy ideig meredten bámult maga elé, kinyitotta a kosarát és miután kötését elővette, szorgalmasan munkához látott. Szabad ideje volt ama délután és ezt úgy vélte legcélszerűbben felhasználni, ha magának dolgozik és szükségleteit pótolja. Harapni valót is hozott magával, hogy ha a friss levegőn megtalálna éhezni, jóízűen fala-

tozzon. Hirtelen felrezzent. Karsu szőke nő állott előtte, reá szögezve mélységes dióbarna szemét.

— Jó napot. Megengedi?

— Kérem.

— És helyet foglalt mellette.

— A nap erősen idetűz. Nincs ellenére, hogy a napernyőmet kinyitom?

— Ó dehogy.

És a két nő szorosan egymás mellett ülve, beszédbe elegyedett. A kis, jóformán még gyermek Mariska fokozódó érdeklődéssel szemlélte az idegen halvány arcát, finom hajlásu orrát és parányi szájauskáját, de Margitban is mindjárt rokonszenvet ébresztett a fiatal leány nemes egyszerűsége. — Rövid idő múlva bizalmasan csevegtek és a szép, halovány asszony elmondja, hogy férjétől elvált. A férj elpazarolta az ő vagyonát, azután rutul megesalta és most zongoraleckék adásából él. Rokonai szívesen segílnének ugyan, de a mások jószívűségével nem akart vissza élni. Margit beszéd közben észre sem vette, hogy szomszédnője milyen mohón nyeli minden szavát és lázas érdeklődéssel csüng ajkán.

Egy szomorú emlék felelevenítésénél nagyot lélegzett és látni lehetett, amint az arca mindjobban kipirul, tekintete melegebbé válik.

Mariska nem állta már tovább, annyira gyötörte a nyugtalanság. Hirtelen a beszélő hölgy szavába vágott.

jeszteni. A trónbeszéd felolvasása egészen zártkörben fog megtörténni, mert a képviselő-hiz tulajdoni többsége nem fog elmenni a várba, ahol csak a Khuen-pártiak, a nemzetiségiek, a horvátok és a néppártiak fognak megjelenni.

A képviselőház összehívása.

Gál Sándor, a képviselőház elnöke, ma délelőtt vette kézhez a miniszterelnök átiratát, amelyben tudomására adja, hogy a király a március huszonegyedikéig elnapolt országgyűlést huszonegyedikére összehívta, valamint azt is, hogy huszonkettedikén délelőtt a király képviseletében József főherceg a budai várpalotában trónbeszéddel felolvasatja az országgyűlést. Az átirathoz a miniszterelnök csatolta az összehívásról és a József főherceg megbízásáról szóló királyi leiratokat, míg a felolvasat királyi leiratot a miniszterelnök a képviselőház keddi ülésén fogja át-nyújtani. A miniszterelnök átirata alapján a képviselőház elnöke ma intézkedett, hogy a képviselőház hétfőn délelőtre ülésre hívassék össze.

Az ülés délelőtt tíz órakor kezdődik és napirendjére elnöki előterjesztések és egy kegyelmes királyi kézirat felolvasását tűzte ki az elnök. Ennek a királyi kéziratnak kapcsán fogja a függetlenségi és 48-as párt kifejtteni álláspontját s a párt szónoka határozati javaslatot fog benyújtani, amelyben tiltakozik a képviselőháznak exlexben való törvénytelen felolvasása ellen, törvénytelennek mondja a bosnyák alkotmánynak a képviselőház tiltó határozata ellenére történt életbeléptetését és megkérdi a kormányt minden törvényellenes cselekedetét. A határozati javaslat azt is ki fogja mondani, hogy a képviselőház nem megy el a trónbeszéd felolvasására, — hanem kívánja, hogy a két Ház együttes ülése a kupolacsarnokban történjen meg. Az ülés végén Hódy Gyula fogja előterjeszteni sürgős interpellációját.

Mint a „Budapesti Tudósító“ jelenti, Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök Gál Sándor dr.-hoz, a képviselőház elnökéhez tegnap levelet intézett, amelyben közli, hogy ő császári és apostoli királyi felségétől az országgyűléshez intézett legkegyelmesebb királyi kézirat érkezett, melynek kihirdetése végett kéri a magyar országgyűlés képviselőházának a hó 21-ikére való egybehívását.

Gál Sándor dr., a képviselőház elnöke, intézkedett, hogy a képviselőház hétfőn d. e. 10 órára egybehívassék. A miniszterelnök levelehez a királyi kézirat lepecsételt borítékban mellékelve volt.

— Hogy hívták a férjét?
— Kondai Béla.
A kérdező ijedten elhalványult és feje lehanyatlott.
— Az Istenért, mi a baja? — sikoltá Margit.
— Semmi, semmi... Egy kissé rosszul vagyok!...
A szőke asszony felugrott, hogy a közeli kútról vizet hozzon, de a remegő leány megragadta a kezét.
— Ne fáradjon, nem lesz már semmi bajom.
— De hisz ön beteg?
— Nem, nem is voltam még soha.
— Akkor mitől lett rosszul?
— Mert említeni hallottam...
— Kit?
— A férje nevét.
— A férjem nevét? — kérdé tágra me-resztelt szemekkel Margit.
— Igen.
— Hát ismerte?
— Fájdalom, nagyon jól.
— Ah, beszéljen, kérem, könyörgök.
És a sápadt, halovány arcú leány nem kérette magát. Beszölt Margitnak férjéről, arról a könnyelmű, léha fickóról, mikor még nőtlen volt. S az öreg Kondaiéknál volt nevelődő, kik örökbe fogadtak két legkisebb unokájukat, korán elhunyt egyetlen leányuk gyermekeit.
Béla jogász volt akkor és szüniidőben

A trónbeszéd.

József főherceg nem nagyon lelkesedik azért a szerepért, amelyet gróf Khuen az országgyűlésnek exlexben való felolvasásánál neki kiosztott. A trónbeszéd felolvasására külön ceremóniákat állapított meg a bécsi szertartásmester, mert az eddigi szabályok azon alapultak, hogy a felolvasást maga a király végzi. Így a zászlósorak nem fogják vinni a királyi jelvényeket, az apostoli kereszt is hiányozni fog s a zászlósorak a főrendek között fognak helyet foglalni. Hiányozni fog azonban a képviselőház legnagyobb része is, mert a harminckilenc Khenpárti, a huszonkilenc néppárti, a huszonnégy nemzetiségi és a harmincegy horvát képviselőn kívül, akik közül összesen talán százan fognak megjelenni, a többiek nem fognak elmenni.

A trónbeszéd igen rövid lesz, semmiféle visszapillantást nem fog vetni az országgyűlés munkájára és tartózkodni fog minden politikai nyilatkozattól. Csupán azt fogja mondani, hogy az országgyűlést egy évvel mandátumának lejártá előtt fel kellett osztalni, mert a törvényhozás mérvadó tényezői között nem volt meg a kellő egyetértés. De azért végül mégis köszönetet mond a király az eddigi munkálkodásért.

Kereskedelmi és iparkamarai ügyek.

A mai közgyűlés.

Debrecen, március 17.

A kerületi kereskedelmi és iparkamara közgyűlést tartott tegnap, melyen Szentkirályi Tivadar elnökölt. Megnyitójában az iparosok és kereskedők politikai érvényesülésének gondolatát ajánlta a közelgő választásokon a kamara érdekosztálya figyelmébe. Majd Szávay Gyula titkárt üdvözölte a Kisfaludy-társasági taggá történt megválasztása alkalmából.

A közgyűlésnek első sorban a múlt közgyűlés óra történt elnöki intézkedéseket terjesztette elő Szávay titkár.

Elnöki intézkedések.

A kerületbeli kisiparosoknak több helyen inséges helyzete van a múlt évi gyöngye terméseredmények miatt. Ez inség enyhítésére munkákat eszközölt ki a kereskedelmi és iparkamara.

Bejelentette az elnökség, hogy a budapesti ötödik Tavaszai Vásárt teljes erkölcsi támogatásban részesítette. — Elősegítette a

budapesti bőripari kiállításra a különféle bőrfeldolgozó iparosoknak felutazását. — Ismét nagyszámú háziipari tanfolyamot rendez a kamara a kerületben, melyeknek eddig is igen szép sikerük mutatkozik. E tanfolyamokra a földmívelésügyi miniszter jelenleg támogatást eszközölte ki a kamara.

A folyó ügyek során titkár beszámolt Simonffy Imre néhai titkár elhunytáról, dr. Stetina min. tan. államtitkári funkciókkal történt megbízásáról, a Debrecenben rendezett grafikai kiállításról, a közgazdasági tanácskozások és ünnepeken való részvételéről, a debreceni kirakatversenynek ösztönző elhalasztásáról, a kamara vasárnapi közgazdasági matinéinak befejezett ciklusáról, a hivatalos utazásokról stb.

Végül jelentést tett az osztrák tarifaháboru ügyében a társ kamarákkal és gazdasági érdekképviseletekkel együtt előző napon tartott budapesti gyűlésről, melyen a debreceni kamara óvást tett a reexpedicionális eljárásnak a retorziós eszközök közé való felvétele ellen, mert a vidéki malomérdékekre a reexpedició alkalmazása újabb sérelmet jelentene.

A társ kamarai megkeresések során a debreceni kamara a miniszter megfontolásába ajánlja a kisebb házi jégkészülékek forgalmának megkönnyítése céljából azok behozatali vámjának ez évre leendő felfüggesztését, a sóelárusítás mai kezelésének változatlan fentartását, a részvénytársasági tartaléktöke hozadékának adómentesítését.

A múlt közgyűlés óra a kamara ügyforgalmát ismertette továbbá Szávay titkár. Majd a kamara előterjesztéseire nyert miniszteri elintézésnek kihirdetése következett sorra.

Ezek közül általánosabb érdekűek, hogy az interurban telefondijak számos viszonylatban 1 koronára szállítottak le.

A felső ipariskolák csoportosítását a miniszter a szükséghez mérten tervbe vette. A postatakarékpénztári csekkforgalom javítására vonatkozó számos indítvány közül többet a miniszter meg fog valósítani.

Kitüntetések, ösztöndíjak.

A kamara közös bizottsága nagyszámú államsegélyes engedélyezéssről és újabb kérvényről tett jelentést.

Bejelentette továbbá a kereskedő alkalmazottak részére állami kitüntetések kiosztását, ugyszintén a kereskedelmiügyi miniszter megbízásából a Voigtländer és Goldberger-ösztöndíjak pályázatai meghirdetését, szolnoki Wodiáner báró alapítvány segéd-díjanak kiadományozását.

Egy érdemes, névtelen maradni kívánó

abbahagyta jogi tanulmányait, megházasodott, de többet nem hallott felőle.

Csak most...

Margit könnyezve hallgatta végig a leányt. Odaborult keblére és keservesen zokogott. Attól a pillanattól kezdve pedig elválaszthatatlanul barátnőkké lettek

Akkor. Harminc esztendeje...

Hirtelen nagy esődület keletkezik. Az asszony népség remült sikoltozással iramlik jobbra-balra, férfiak tolongnak és egy lovas rendőr örülni vágtat.

A két ószhaju nő felocsodik merengésből és valami bűvös erőttől vontatva arra felé tart, hol a tolongás a legnagyobb. Egy ember fetreng ott párolgó vérében, valamelyik sebesen robogó fogat elütötte.

Szegény munkásfele lehet, nagy piros kendő van nyaka köré tekerve és ruhái rongyokban lógnak le testéről. Talán részeg volt és úgy bukott a száguldó paripák lábai elé.

A két nő mindinkább közelebb férközik.

Már látják a szerencsétlent. Maris felsikolt és összerogyik. Barátnője könnyezve fogja elalélt testét. Az odasereglett tömeg kíváncsian fordítja arra a fejét. Ők még nem vették észre, hogy az elgázoltak szürkűlő, összezsapzott fürtjei alatt egy piros anyajegy van a homlokán...

debr. kereskedő újból 600 kor. adományozott, melyből két, egyenként 200 koronás díjat önállóul kívánó debreceni iparosifjunak, 200 koronát egy debreceni felső kereskedelmi iskolai tanulónak ösztöndíjjal hirdet meg a kamara. — Meghirdeti továbbá az állami 600 koronás ipari tanulmányi ösztöndíjat és a kamarai két, egyenként 300 koronás tanulmányi ösztöndíjat, egy kereskedő és egy iparos ifjunak. Szakiskoláknál ösztöndíjat hirdet a debreceni fémipariskolánál 7 egyenként 200 koronásat, a szatmári fajpariskolánál 3 egyenként 150 koronás ösztöndíjat, végül bármely szakiskolából kérhető 4 egyenként 150 koronásat. Kiadományoz továbbá a debreceni felső kereskedelmi iskolánál két tandíjmentességi ösztöndíjat.

Pályázatot hirdet a kamara ipari munkásoknak 5 egyenként 100 koronás és oklevéllel kiadandó állami, 6 egyenként 50 koronás kamarai kitüntető jutalomra. — Végül kiadományoz ez évben is 80—100 nagy ezüst érmet jeles kereskedő és iparos tanonc iskolai növendékeknek.

Dr. Rác s. titkár ismertette a kamaránál létesítendő állandó, kereskedelmi és ipari választott bíróságok létesítése tárgyában készített tanulmányát és szabályzat tervezetét: ez ügyben, az elfogadott tervezet alapján a kamara országos akciót fog indítani.

A magyar-osztrák textil ipari szokványok konvenciószerű megállapítását előkészítő-bizottságba a kamara képviselőit fogja magát.

Dr. Rédei s. titkár bejelentette, hogy a minden tekintetben bevált iparos továbbképző tanfolyamok pénzügyi okokból megszorítást szenvedtek. A közgyűlés felterjesztést intézett, hogy a jövőben inkább fokozottabb mértékben rendeztessenek.

Vasut-, posta-, vásár ügyek.

Vasut-, posta-, táviró-, telefon ügyek során a Nagybánya-Láposvölgyi vasut ügyében, amely vonal még ez évben kerül kiépítés alá, a kamara sürgős felterjesztést intéz, hogy a vonal okvetlenül rendes nyomtávval építtessék ki.

A folyadékok üvegballonokban szállítása tárgyában a közgyűlés javasolja, hogy azoknak szokásos csomagolása fogadtassék el a vasut által hibátlan csomagolásnak s ez szabályzatilag biztosíttassék.

Vásár- és vámügyekben a közgyűlés M. Sziget kövezet, Balsa komp és N. Szöllős vásár-vám szabályzatát. Ugyiszintén véleményezte Szolnok vármegye elővásárlási tilalmát megállapító szabályrendeletét.

Szolnokon 2. M. A. V. szállító hivatal felállítását javasolta a közgyűlés.

Dr. Radó fogalmazó ismertette a margarin és a mesterséges ételzsírok gyártása és forgalombahozatala újabb szabályozásának kérdését. A kamara kívánatosnak tartja a mesterséges ételzsírok gyártási módjának meghatározását, a természetes és mesterséges keverésének tilalmazását s a rendelkezések betartásának szigorú ellenőrzését. A kérdés gyökeres rendezését azonban csakis a megalkotandó élelmiszer törvényről várja.

A kamarai tisztviselők kedvezményes vasuti jegye ügyében csatlakozik a kamara a zágrábi és temesvári kamaráknak a kedvezmények megadását kérő felterjesztéséhez.

Végül nagyszámú ipari és kereskedelmi szakvélemény megállapítása után a kamarához intézett segélykérelmekben döntött a közgyűlés: a debreceni Közhasznu Munkáskert Egyesületet 100 koronával, a szolnoki kézimunka tanfolyamot 100 koronával támogatta és belépett alapító tagul a Patronázs Egyesületbe 50 korona díjjal.

Bűnös asszony védelme.

Kérelem az izr. nőegylet elnökehez.

Humánus kir. ügyész.

Debrecen, március 17.

A „Debreczen“ mai számában irta, hogy Perl Adél 17 éves varró nő, aki a debreceni baba-képző intézetben egy egészséges fiu gyermeknek adott életet, el akarta pusztítani gyermekét. A rendőrség letartóztatta a bűnös anyát és átkísértette a kir. ügyészséghez. A szegény beteg anyának sorsáról újabban a következő értesítéseket szereztük.

Az ügyészségen Gáthy Bálint dr. kir. ügyész hallgatta ki az anyát, aki töredelmesen bevallotta bűnét, amelynek hátterében a humánus érzésű kir. ügyész meglátta azokat az okokat is, amelyek a bűnbe sodorták a szegény, szerencsétlen varró leányt.

Ezért a kir. ügyész azonnal intézkedett és a további eljárásig a bábaképző intézetben helyezte el a beteg asszonyt és a következő átiratot küldte Balkányi Miklósné asszonyhoz, az izr. nőegylet elnökjéhez.

Nagyságos Asszonyom!

Perl Adél mármaroszigeti lakos 17 éves varróleányt, kinek anyja néma, kolduló asszony, azzal vádolták, hogy e hó 7-én szült fiugyermekét, hogy tőle megszabaduljon, megakarta ölni. A bábaképzőből 7 nap múlva a szülés után beteg gyermekével együtt elbocsájtották. Nem akarom őt fogva tartani a fogságban, mert nyilván látom a bűncselekmény elkövetésére hajszoló indokokat. Az a célom, hogy visszaadassék a tisztességes munka után élő emberek társaságának és visszaadassék annak a gyermekének is, akivel szemben az anyai szeretetet még nem találta meg.

Ugy gondolom, hogy helyesen cselekszem, ha Nagyságodnak, mint az izr. nőegylet elnökének segélyét veszem igénybe és arra kérem, hogy ennek a nőnek a sorsával addig, míg ügye a bíróság ítéletével befejezésre nyer, valamely módon gondoskodni méltóztassék. Ezuttal a bábaképzőben helyeztem el, ott várja a további rendelkezéseket.

Amidőn még arra kérem, hogy engem koronként értesíteni sziveskedjék, hiszem, hogy az ön házában és szívének ajtaja nincsen becsukva.

Gáthy Bálint.

E levélhez nincs mit fűznünk s hisszük, hogy a kir. ügyész kérése meghallgatásra talál.

Leleplezett ál-házaspár

Letartóztatás az ügyvédi irodában.

Debrecen, március 17.

Ma délelőtt szenzációs letartóztatás történt dr. Varga Imre ügyvédi irodájában. A rendőrség Tóbinge Ignác ondódi gazdálkodót és vele vadházasságban élő öz. Vass Istvánnét tartóztatta le, akik Tóbinge Ignác elvált feleségének ondódi birtokára kölesönt akartak felvenni.

Az ál-házaspár letartóztatásának története a következő:

Március hó 8-án dr. Varga Imre ügyvédi irodájában megjelent Tóbinge Ignác

egy nővel, aki nem volt más, mint öz. Vass Istvánné Nyugot-utca 30. szám alatt lakó nő. Tóbinge, mint feleségét mutatta be az asszonyt és arra kérte az ügyvédet, hogy felesége ondódi tanyájára 400 korona kölcsönt eszközöljön ki részére.

Dr. Varga Imre, miután a telekkönyvben mindent rendben talált, átadta Tóbinge a biztosítéki és fedezeti okiratot és a 400 koronát be is kebelezte az elvált feleség birtokára.

Ugy látszik, hogy a 400 korona azonban már elfogyott, mert ma Tóbinge így szólt az új asszonyhoz:

— Na Juliskám, öltözzél fel és eredj el oda, a hova tegnap megbeszéltük!

Öz. Vass Istvánné ma meg is jelent ismét az ügyvédi irodában és újabb 300 korona kieszközlését kérte. Dr. Varga Imrének gyanusnak tűnt fel az ügy és az asszonyt elküldte, hogy hozzon még egy tanut. Ez idő alatt pedig elküldött Tóbinge törvényesen elvált feleségéért, aki a Szappanos-utca 27. szám alatt lakik.

Az igazi Tóbingerné előbb jelent meg, akit az ügyvéd átküldött a másik szobába, hogy hallgassa a beszélgetést. Nemsokára megérkezett az ál-feleség is a tanuval. És ekkor következett a drámai vég, — a letartóztatás.

A rendőrség úgy Tóbinge Ignácot, mint öz. Vass Istvánnét letartóztatta, akiket ma hallgatott ki Mile Pál tb. rendőrkapitány. Ez ügyben több tanut is hallgattak ki. A főtanu elbeszélése folytán szép jövővel biztatta magát az ál-házaspár. A többek között azt mondta egyszer Tóbinge az ő szerelmes Juliskájának:

— Vegyél ki külön lakást, majd vásárolok bele új butorokat s ott majd ellakunk kettecskén.

Ezt a boldog jövőt azonban meghiusította a mai letartóztatás. A szédelgő házaspárt a kihallgatás után átkísérték az ügyészség fogházába.

A szemek beszélnek.

— Tavaszi némajáték két ablakból. —

(A Piac-utcán történik, némán, kedvesen. Az egyik ablakon férfi szokott reggelként kinézni, a tulsó ablakon meg nő. Természetesen a szemek beszélnek.)

A férfi. Ejnye! na nézd, de csinos. Ugyan ki lehet?

A nő. Nézd a majom. Mit bámulsz.

A férfi. Ugy látszik, a mult elsején költöztek ide.

A nő. Biztosan kereskedőseged. Vagy valami kishivatalnok.

A férfi. Most hátrament, de kár. Nem a, odabujt a függöny mögé. Na, nézd a kis hiu csacsit. Lesi, vajjon lesem-e.

A nő. Szentelenség, hőzentrágerben, hogy vigyorog! Na, végre felvette a mellényét is.

A férfi. Most megint kibujt. (Szünet.) De nem néz ide.

A nő. Szentelen!... (Szünet.) Mindig ide néz.

A férfi. Milyen szelid, nagy, kék szeme van. Nem a, fekete a szeme! Szeretlek.

A nő. Elég szép férfi. Azért se nézek oda. (Odanéz.)

A férfi. Kezd kacérkodni. Milyen kedves! Azért se nézek oda. (Még jobban odanéz.)

A nő (odanéz, nem néz, újra odanéz.)

A férfi (odanéz, nem néz, odanéz, elnéz.)

A nő. Ugy látszik, mégse kereskedő seged, se nem kishivatalnok, mert kilenc óra rég elmúlt és — még mindig mellényben van.

Éladó gázlusterek

teljes lakásberendezésnek,
esetleg egyenként is. Cim:

Szent-Anna-u. 32.

A férfi. Most ide nevetett. Milyen édes, pá, szervusz.

A nő. Most meg röhög is. Elég csinos.

A férfi. Meg akar hódítani. Azért is legyünk komolyak! (Elkezd röhögni.)

A nő. Szemtelenység, hogy ide röhög. Á! nahát... kifejezem most mély megvetésemet. (Hangosan felkacag, odamosolyog.)

A férfi. Vajjon zsidó-e. Na, nem baj.

A nő. Vajjon keresztény-e. Biztosan kikeresztelkedett. Most bevonulok a szobaközepébe, oda nem lát, de én látom őtet.

A férfi. Elment. De nini, ott az árnyéka. Megállj csak, kis ravasz! Én is hátrább vonulok.

A nő (az ablakhoz lép, visszavonul, megint az ablakhoz lép, visszavonul, ismét az ablakhoz lép.)

A férfi (ugyanugy tett, — de ellenkező irányban.)

A nő. Ugy látszik lemegy. Én is lemegyek.

A férfi. Ugy látszik lement. Én is lemegyek.

(A korzón találkoznak.) Hja! Ilyen a tavasz!

Magyarország amerikai tükre.

Dorsey tanár magyarországi levelei a „Chicago Tribune“-ben.

— Negyedik közlemény. —

Minden falunak megvan a maga diszitése.

Beszélték nekem, hogy minden falunak megvan a maga megkülönböztető diszitési stílusa s egyetlenegy elárúsító raktárban nem kevesebb, mint 50 külföldi mintázatot találtam. Ezek a kabátok nem egyszer bímulateson gyönyörűek s láttam olyat is, melynek értéke meghaladta a 25 dollárt. Egy ily kabát — mint beszéltek — három évig is eltart. Rendkívül különös, hogy a paraszt ha lovagol vagy hajt, nem dugja karjait a kabát ujjába, hanem mint valami gallért, hátra veti a kabátot, melyet a nyakánál erősít meg. Különös látvány az inkább alacsony nép ebben a kabátban s a lengő bő ujjakkal első pillanatra, kátulról tekintve, az ember csaknem olyan szélesnek látszik, mint amilyen magas.

A sárak más részében nagy számmal voltak közszemlére kirakva a fekete vagy fehér báránnybőr bundák, melyeknek szőre a durvább és ősőbb minőségtől a legfinomabb, hosszú, selymes prémeig váltakoztak. Ez a juhászok kedveit ruhadarabja s mondják, hogy egyformán védelmet nyújt a nyár heve s a tél hidege ellen.

A következő sárakban magas tetejű, karimátlan, fehér és fekete báránnybőr főveket láttunk.

Mindezeket a tárgyakat, kalapokat, kabátokat, nadrágokat stb. maguk a férfiak készítik; még kabátokhoz szükséges szöveteiket is ők maguk szövik.

Kovácsolt réz- és faárak.

A következő sárakban kovácsolt réz-edényeket, másokban faárakat, ismét másokban mázos cserépedényeket árulnak. — Az utóbbi években azonban a házigyártmányu háziesszközöket kezdi kiszorítani az ősős bécsi porcellán, amely a vásár egy-más részében szinte határtalan mennyiségben látható.

Különösen érdekesek azok a sárak, melyekben a hámozott, lőszerszámokat árulják. A magyar különösen büszke a szer-

számjára és sok dísz rak a lóra. Láttam kantarakat, amiknek kiválóan díszes homlokszíja volt s melyről pitykés bőrkarikák lógtak le s oly díszeket, melyeket az ó-kori sírokban lehet csak találni. Egy sátorban viznek és bornak való kulacsokat árultak, s ugyanilyeneket kisebb alakban, pálinka számára. Ha uton van, minden paraszt színes lőszőrrel átfont zöldes tarisznyát hord magával. Vannak sárak, hol kizárólag ilyen tarisznyákat árulnak.

A vendéglők mind egyformák.

Köröskörül szórakozó helyek, olesó színházak, körhinták stb. Sok a gyorsfényképező bódé. Talán legérdekesebb helyek az ugynevezett vendéglők voltak, amelyből vagy huszonötöt számláltam össze. Nagyon hasonlítanak egymáshoz s keskeny hosszú sárak egymással szemben, közöttük szűk eljárási hely. Valamennyiben a sátor elején sütnék, főleg marha, ürü és disznóhúst, nagy üstökben. Nagy kelete volt a piritott kenyérnek és a durva külsejű kolbásznak. Minden vendéglőnek a háttérben 3-4 tagu cigánybanda játszott; így aztán valaki étkezhetett cigányzene s a saját zsirijában percegő sertéshus sistergése mellett. Lehet, hogy az európai parasztok szegények ahhoz, hogy húst egyenek, de a magyar paraszt ma bizonyosan megkóstolta a húst vagy éhezett.

A marhavásár távol a városon kívül terjed el. Egyetlen lótol huzott lövonaton lehet odajutni, végtelenül szűk, kezdetleges formájú kocsiiban. Ez a marhavásár rendkívül mulatságos. Itt már mindenki érezheti az Alföld igazi szellemét. Az óriási síkságon, melyet szép fák szegélyeznek, minőség szerint 3 csoportra osztott lovak vannak közszemlére kiállítva. A harmadosztályu lovak minősége olyan, hogy látszólag a legszegényebb paraszt is szerezhethet magának.

Hosszu szarvu marhák.

Tul a lovakon, egy másik térségen vannak a szarvasmarhák. Nagyesontu állatoknak látszanak, akkora roppant hosszú szarvakkal, a minőknek soha nem láttam még Texasban. Első tekintetre nem igen tetszettek nekem a lovak s a szarvasmarhák, de a mikor megtudtam, hogy ez nem kiállítás, a hol díjakra pályáznak, hanem az állatok eladók: kevesebbet bírálgtattam azokat s figyelmemet inkább a nép felé fordítottam.

Ezek az emberek mozdulataikban, arcszínükben, sőt arcvonásaikban is, általában igen kevéssé különböznek azoktól, kik hasonló foglalkozást üznek a mi nyugati vidékeinken. Ha a két csoportot összehasonlítanám, mondhatnám talán, hogy a magyar éppen olyan intelligens, mint a mi nyugatunk hasonló embere, de hiányzik nála a szélesebb látókör. A mi nyugatunk arca talán jobban magán hordja a nehéz élet bélyegét, de a pányva kezelésében akkora ügyességgel bír, amilyen a magyarok közt nem ismeretes. A juhászok hosszú, horgos botot hordanak, a gulyások, csikósok hosszú, nehéz botot s hosszú, fonott ostort. Különös érdeklődéssel szerettem nézegetni ezeket a pástorokat, amint csoportokba verődve, jellemző taglejtésekkel, néha órák hosszáig beszélgettek állodogálva.

A marhavásár egyik sarkában egy csapat fekete bivalyt láttam, amely ugylátszik kiveszében van Európában, mivel a keletre utazásom előtt soha sehol sem láttam másutt ez állatokat.

Felvilágosítottak, hogy csaknem valamennyi marha, ami itt van a vásáron, csekély kivétellel a parasztok tulajdona. Évi javadalmazásuknak nagy részét élő állatokban kapják. Ez a vásár nyújt aztán nekik alkalmat, hogy keresményük ezen részét pénzre tegyék.

UJDONSÁGOK.

Vers márciusról.

Sírám, sikongás csendbe pihenj el,
Hagyd el a völgyet, leld meg odud;
Bimbókibontó gerjedelemmel
Jöjjön a kóborfelhős március.

— Oly szép, amíg a dombokon át
Kihamvadt puszták tűzszága illan;
Márciusi nap fénye levillan;
S hirtelenül más lesz a világ.

Egy nóta lesz csak: élni, szeretni —
Uj tavasz újra hinni tanít;
De jó is lesz a kertbe kimenni,
Ahol egy lány már vár valakit.

Mert ha jön a fény csókbebegése
Csöpp ibolyákat bontani ki,
Eltitkolt titkok bus remegése
Azt a leányt is szabadba viszi...

...Kacaja hív már:
Maga dalolva mondta ki ugy:
Alkonyi fényben
Összemuzsikál március.

Hanuszik.

Az utolsó csütörtök.

Befejeződtek a csütörtöki felolvasóesték. Előkelő és nagyszámú közönség gyűlt össze a róm. kath. főgimnázium díszteremében s a fényes műsor végighallgatása után szinte fájó érzéssel hagyta oda azt a termet, ahol annyi kellemes, szórakoztató s mindig magas színvonalon álló előadásban gyönyörködött.

Első helyen mindenesetre arról a fentkölt szellemű, mélyen szántó, alapos történetbölcséleti készütségre valló magvas szabadelőadásról kell megemlékeznünk, melyet a kegyesrendi főgimnázium igazgatója s a felolvasó-bizottság elnöke, dr. Jászai Rezső tartott. Kiindulva a még élénk emlékezetben levő párizsi árvizkatasztrófából, élénk és színes előadásban bemutatva Párist, különösen annak utcai életét oly bámulateson műnancirozással, hogy szinte magunk előtt láttuk a párizsiak nyüzsgő életét. Kifejtette, hogy Páris az ő hírnevét különösen történeti emlékeinek köszönheti.

Ennek a képesán a tudós előadó áttért XIV. Lajos, a Roi Sokil udvartartásának ecsetelésére, annak örült pazarlására, mely mintegy megadta a magvát annak a nagy átalakulásnak, melyet a francia forradalom magával hozott.

A nagy katasztrófának be kellett következni, mert abból a fényből, ragyogásból hiányzott a minden összekötő, a minden életető érzélem, a szeretet. Ahol nincs meg az emberek között a kölcsönös szeretet, ott állandó nagy alkotás létre nem jöhet. Ezután röviden beszámolt a bizottság ez évi működéséről. Itt maguk a számuk beszélnek, még pedig megindítóan. A rendező bizottság ez év folyamán is több mint 3000 koronát fordított jótékony célokra és pedig a felekezeti külföldiség tekintetbe vétele nélkül.

A Svetits-tanintézet tanítóképzőjének énekkara dr. Titz Antal kegyesrendi főgimn. tanár mesteri dirigálásával előadta Rust: Erdei hangok c. darabját. A zongora kíséretet Husz Micike szolgáltatta. A szép betanulással, precízül előadott darab őszinte tapsban részesült.

Majd dr. Elsler Mór né üt a zongorához s játszotta el Liszt: La regatta Veneziana című darabját. A minden tekintetben tökéletes és művészi játék a közönség oly nagy tetszésével találkozott, hogy a taps mindaddig nem szűnt meg, míg az illusztris előadó még néhány magyar dalt el nem játszott hasonló művészi tökéletességgel.

BISOThKA ISTVÁN

építész, építőmester.

Elvállalja:

mindenrendű épületek tervezését, építését
átalakítását.

Építési irodája: Péterfia-utca 71.

Gyönyörű volt Bárdos Irma éneke. A következő darabokat adta elő: Románó a Boccaccio operettből, Ária a Rip van Winkle operettből s a Kesergő leány Kovács Ernő operettből. Zongorán Mártonfalvy György kísérte. Mély érzelme és művészi kötelesség jellemezte a kedvelt művésznő énekét. Előadását oly hatalmas tapsvihár kísérte, hogy ráadását is kellett adnia.

Lugossy Béla Váradi Az ur itél című költeményét szavalta el. Zongorán Mártonfalvy György, harmoniumon Husz Lajos kísérte. A gyönyörűen előadott szavaltat s a művészi kíséret teljes harmóniába olvadt össze s rendkívül nagy hatást gyakorolt a közönségre, mely bőkezűen osztott tapsokkal jutalmazta a szereplőket.

Végül Kiss Béla jóhírű zenekara játszotta el A cremonai hegedűst, a Luxemburg grófja című operett szebb áriáit s befejezésül a Rákóczi indulót.

— **Ülés az egyháznál.** A debreceni ref. egyház gazdasági bizottsága 1910. év március hó 19-én délután 3 órakor az egyház tanácstermében ülést tart, melyen folyó ügyeket intéznek el.

— **Március 15-ike Hajdusoboszlón.** Hajdusoboszló város lakossága a március hó 15-iki szokásos hazafias ünnepélyét minden rend- és rangkülömbőség nélkül, testvéries egyetértésben, nagy lelkesedés közt ülte meg. Az ünnepély fényét emelte, hogy azon dr. Justh János országgyűlési képviselő is megjelent, akit mindenütt az igaz tisztelet s szeretet kitüntető jelével fogadtak. A függetlenségi és 48-as Kossuth-körben még az előző nap estjén folyt le az ünnepség, melyen Bélyeky Lajos ref. lelkész mondott, a felavatási diszkupával kezében tartalmas, hatásos beszédet. Azután Adam János pártelnök Justh Gyulát, a függetlenségi eszmék törhetlen bajnokát élte, akit a közönség erre sürgönyileg üdvözölt. Oláh Miklós körrelők után dr. Justh János országgyűlési képviselő általános köztetszéssel fogadott beszédjében elmondta, hogy hetek óta a függetlenségi eszmék terjesztése nehéz munkájával van elfoglalva s örömmel tapasztalja, hogy az eszmék be vannak vésve a szívekbe s diadalt aratnak. Március 15-én, reggel fél 9 órakor a lakosság a templomba vonult s Demjén Ferenc lelkész gyönyörű imája után a Hymnust énekeltek el a templomban. Ezen liberális újítást — ami köztetszésben részesült, — a hazafias érzésű, közkedvelt Bélyeky Lajos és Demjén Ferenc lelkészeknek köszönhetni. Azután az ünneplő közönség a piac-térre vonult, ahol G. Tóth János polgármester a nemzeti népiünnepélyt tapsvihart keltő, szép megnyitóját Erédi Kelemen János állami polgári iskolai tanár sikerülten művelte a nagy napot, majd Molnár Béla vallástanár hatásosan szavalt, a városi dalárda énekelte. A polgári fiúiskolában Dénes Ignác talpra esett ünnepi beszédet mondott a növendékeknek. Este az olvasó-körök saját helyiségekben ünnepeltek. A régi függetlenségi 48-as körben Hetey Ignác elnök, a VI. tizedbeli olvasó-körben Bélyeky Lajos, a vasut-utcai polgári olvasó-körben Demjén Ferenc, az ipartestületben Fehér Gábor voltak az ünnepi szónokok. Nagyszerűt az ünnepélyt tánmulatság követte. Az olvasó-körökben és ipartestületben dr. Justh János országgyűlési képviselőt ovációkkal fogadták. A szociális népkörben Mezőfi Vilmos országgyűlési képviselő dr. Tarján Mihály ügyvéd társaságában jelent meg. Este ott is bált tartottak.

— **A munkapárt Debrecenben.** A nemzeti munkapárt Debrecenben vasárnap délelőtt tizenegy órakor tartja meg alakuló gyűlését. A gyűlésre már kibocsátották a meghívót, amelyre a régi szahadelvűek neve van aláírva. A gyűlésen részt vesz Tisza István gróf is.

— **A zenekonzervatórium második hangversenye.** Egész sereg kisebb-nagyobb tanítvány mutatja be előhaladását az Arany Bika szállóban tartandó hangversenyen. A néhány hónap óta tanuló kis gyermekeken

kivül a felsőbb osztályok tanulói közül is többen szerepelnek. Az érdeklődőknek P. Nagy Zoltán igazgató szívesen szolgál belépő jeggyel. A páholyok a közreműködők szülei számára vannak fentartva. A vizsgálati hangverseny kezdete fél öt órakor.

— **Az utszérlől.** A huszárlovak riadtan rugják a gyepet a Rákosmezőn. Nem a szomszéd kőbányai gyárak dobogásától, sűrű füstjétől riadoznak a huszár lovak, hanem a „mezőn“ épült templomnyinagy deszka épületeket kerülgetik gyanusan. A deszkaházak széles kapuján száguldanak kifelé egy újabb világnak a „csodái“. A repülőgépeknek „kaszárnyái“ ezek a deszkaházak.

A Rákos mezején nap, mint nek kisérleteznek, gyakorlatoznak az első magyar „légkocsisok.“

Bug a motor. A kőszénfüstöslevegőt csapkodja szárnyaival a — légkocsi. Midőn majd levegőben uszó szárnyas légkocsijával először iramlík át a Hortobágy felett egy merész „légkocsis“, rémültében megmereviti lábát a gulya, majd földnek szegett fejjel, bömbölve szaladnak szerteséjjel.

... Jó már azoknak az öreg magyaroknak, akik a sirban pihennek. A nagy álmódások, hosszas alvások egyszerű, nyugodalmas korszaka elmúlt. Örökre elmúlt.

Bug a motor. Csapkodja szárnyát a légkocsi. A Rákosmezőn riadoznak a huszárlovak. A támadó nemzedékek csodákat fognak megérni, mert hová a jámbor hívők lelke a menyeknek országát helyezi, még a napsugártól aranyhimes felhők között, a magas levegőégben is gyilkos csatákat fog vívni a föld javára, kincseire éhes ember.

Harmat helyett vér, ember vér hull a mezőkre, a kis kertek virágaira... Sehol sem lesz nyugton a békére, a szeretetre vágyódó ember. Harmat helyett vér hull a mezőkre és az emberek, a jövő századok nagyigényű, kielégíthetetlen emberei, mint lappangó vadak bujkálnak egymás előtt. Még a dalolást is elfelejtik.

... Bug a motor! — **Pekár-kölcsonkért kastély K 4.** — Bródy, Rembrandt férjek K 4.—, Szomaházy, lila test; sárga sapka, 2 kötet K 6.50, most megjelent könyvujdonságok kaphatók Hegedűs és Sándornál, Kossuth-u.

— **Reviczky Gyula életrajza.** Ilyen címmel egy 350 oldal terjedelmű, 10 művészi arc- és más képekkel ellátott mintaszerű kiadású munkára dr. Paulovics István selmecbányai tanár előfizetést hirdet. A nyáron lesz 21 esztendeje, hogy Reviczky Gyula az Üllői-úti klinikán meghalt. A „hangulat milliomos“ „lerázta, ami benne földi“; meghalt, ahogy egy eszményekért élő magyar költő csak meghalhat: árván, szegényen, boldogtalanul. Halála óta azonban, mint előre megjósolta, dicsősége egyre jobban növekszik, költeményeit egyre többen olvassák. Most már tudjuk, hogy nem amolyan huszadrangu alakja volt ő a magyar költészetnek, mint amilyenné kortársai s irodalmunk börsziánerjei degradálni szerették volna, hanem egy olyan sajátságosan egyéni, eredeti, s igazán nagy tehetség, aki poétai szempontból, az egy Vajda János kivéve, mélyebben szántott minden kortársánál. Ez a szépért rajongó, küzdő, vívódó lélek, mely egyébként a legmizerábilisabb földi sorsban részesült, nemcsak mint a költő, hanem mint ember is egyaránt nagy volt. A könyv ára 6 korona és megrendelhető a szerzőnél, dr. Paulovics Istvánnál, Selmecbányán.

— **Menyasszonyi kelengyék** kitűnő minőségben és a legszebb kivitelben szállít **Kardos László** vászon- és fehérmű üzlete, Kossuth-utca 9. Tessék árjegyzéket kérni

— **Rablótámadás az Emerich-telepen.** Szepesi Mihály foglalkozás nélküli csavargó érdekes kis rablókalandot rögtönzött saját jóvoltából az Emerich-telepen. Megtámadta a gyanútlanul arra menő Kovács Sándor gazdálkodót, letépete és elvette minden pénzét, mintegy 70 koronáját. Természetes, hogy ez nem ment ilyen simán. Szepesi alaposan elagyabugyálta Kovács Sándort. Felholtan maradt ott az uton a szegény ember. A rendőrség keresi Szepesit.

— **Aki fölgyújtja a saját termését.** Érdekes módot eszelt ki Grünfeld Herman nádudvari bérlő, hogy hogyan szabaduljon meg eladatlan termésétől. Aggód Ferenc nevű béresével fölgyújtatta a csűrjeit, pajtáját, kazlait, — amelyeket természetesen először jól bebiztosított. A szédélgő bérlő nagystilu szélhámosságát azonban saját bérese leplezte le. Most már a rendőrség folytatja mindkettőjük ellen a bünyügyi eljárást.

— **A vénülés elhárítása és az élet meghosszabbítása** című most megjelent könyv füze 4 korona, kötve 6 korona Aczél antikváriumában.

— **Táncrendeket és rendező-jelvényeket** legszebb kivitelben Dávidházy Kálmán könyvkötészete készíti.

SZÍNHÁZ.

A MAI ELŐADÁS SZINLAPJA:

Ma, pénteken, 1910 március 18-án

Ujdonság!

másodszor

Kis cukros.

Vigjáték.

Holnap, szombaton, március 19-én

harmadszor

Kis cukros.

Vigjáték.

Heti műsor: Vasárnap: délután „Sasfiók“, dráma, este „Ördög mátkája“, népszínmű. Előkészületen: „Kuruzsló“, színmű, „Pillangó kisasszony“, opera, „Zách Klára“, daljáték, „Tűzmadár“, dráma.

Kis cukros.

(Vigjáték 4 felvonásban. Irta: Gavault Paul. Fordította Heltai Jenő. Először adták a debreceni színházban 1910 március 17-én.)

Gavault Paul vigjátéka a Heltai Jenő könnyed művészi fordításában került ma este színre a debreceni színpadon első rangú szereposztásban.

Ugy tűnik fel ez a színházi est, mint mikor az előadás után visszagondolunk rá, mintha egy csésze csokoládét fogyasztottunk volna el kedves csevegés, tréfázkodások közben. A darab sujtete hasonlít ahhoz, amit egy párisi leány álmodni képes, mikor egy nyári, magányos délután ábrándokba ringatja a lelkét.

Ebben a darabban ugyanis minden Benjamine (Báthori), a csokoládégyáros cukros, kis leányának a szeszélyes törvényei szerint igazodik. Benjamine érdekes leány. Csak erős akaratu erőlyes férfiakat szeret. Ezért hagyja a faképnél több vőlegényét, mert gyöngédek, engedékenyek voltak és szereti meg Paul Normandot (Mártonfi), az egyszerű hivatalnokot, mert erős, energikus férfi. Benjamine és Paul Normand szerelme van ebben a darabban mesévé szöve, amely mesében a mesésző Félicien, (Kardos) a festő, mert az ő révén lesznek egyek a szerelmesek.

Ezt a mesét azonban oly eleven humorral és közvetlenséggel meséli el az író, amilyen hedvességgel, közvetlenséggel Báthori Marcsa játszotta meg a Kis cukros című szerepét. Minél több szerepben lép előnk e bájos művésznő, annál jobban megerősödik az a véleményünk, hogy Báthori Marcsa nagy művésznő. A mai szerepléséért is ki-

jutott a taps és virág hőven s nyílt színen is többször megtapsolták. Mártonfi, nyugodt, természetes játékáért szintén megérdemelt az elismerést. Különösen tetszett Kardos. Hahnel Aranka kedves modell volt. Ligeti, Huzella, Nádor, Lugossi, Árkossi, Ligetiné jók voltak. A darabot ma megismétlik. (N. F.)

* Kuruzsló. Földes Imre nagyhatású színműve, mely legközelebb megéri második jubileumát a Magyar Színházban, már színre kerül nálunk. „A császár katonái” és a „Hivatalnok urak” zseniális szerzője a Kuruzslóban egy egészen új, érdekes thémát dolgozik fel és rendkívüli eredeti milióban mutatja be a Kuruzsló alakjait.

TÁVIRATOK.

Justh Gyula terjeszti elő a vádat.

Budapest, március 17. A függetlenségi párt által előterjesztendő vádat Justh Gyula fogja megtenni, nem pedig Holló Lajos, mint azt eredetileg tervezték. A vádnak három fő pontja lesz. Az egyik tiltakozás az exlexben való utalványozások ellen, a másik kettő pedig tiltakozás az alkotmány sértés és a törvénytelen házfelosztás ellen.

A házelnök nem megy a várba.

Budapest, március 17. Gál Sándor a képviselőház elnöke ma egy ujságíró előtt kijelentette, hogy a trónbeszéd felolvasására nem fog felmenni a várba.

Tanácskoznak a miniszterek.

Budapest, március 17. Pénteken délelőtt gróf Khuen-Héderváry elnöklelte alatt minisztertanács lesz. A miniszterek a hétfői ülés és a trónbeszéd körül fognak tanácskozni.

Junga Sebő épelméjű.

Székesfehérvár, március 17. Junga Sebő honvédszázadosról, aki Mátyási Zoltán kassai hadbírónak polgárpártot küldött, az orvosi véleményt ma terjesztették be a hadbíróhoz. A jelentés szerint Junga Sebő épelméjű. A hadbírárság pár nap múlva összeül s ítélkezni fog a százados felett.

Közgazdaság.

Budapesti gabonatözsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, március 17.

Buzakinálat mérsékelt, vételkedv javult. Szilárd irányzat mellett 28,000 métermázsra került forgalomba 5-10 fillérrel drágább árakon. Egyéb gabonanemek szilárdak. — Idő: szép.

Buza áprilisra	13 63—64
Buza májusra	13 49—50
Buza októberre	11 18—19
Rozs áprilisra	8 55—56
Rozs októberre	8 28—29
Zab áprilisra	7 27—28
Zab októberre	00 00—00
Tengeri májusra	6 20—21
Tengeri októberre	6 35—36
Repece májusra	13 55—65

OLCSÓ IRÓGÉPEK!

Minden rendszerűek kitűnő állapotban, jó állással adatnak el.

„MERCUR“

összes rendszerű írógépek műszaki vállalat órágnál. Spoolális javító műhely!

ADLER

elsőrangú gyártmány, teljesen látható írásu és legnagyobb átütő képességű

IRÓGÉP

kizárólagos képviselő: Debreczen és Hajdumegyére.

Kellékek

valamennyi rendszerű író, és sokszorosító gépekhez!

COPYING OFFYCE! gépiró, másoló és sokszorosító iroda. Telefon 5—40.

Debreczen Arany János-u. 2.

15 Bejárat a II-ik kapun.

REGÉNY CSARNOK.

Fiatal házasok.

(Elbeszélés)

Írta: GYÖNGYÖSSY LÁSZLÓ.

(Folytatás.)

— Induljunk hát a Jézuska nevében — és szinte toltta maga előtt a konyhába. De De most ő is ott maradt. Ketten mesterkedtek a nagyszerű vacsorán. Imre mosolygott, mikor a vacsorát vitték, mosolygott és egyre a feleségét nézte, mint házasságok első hetében. A szerelem csak úgy sugárzott a szeméből.

Amint magokra maradtak, szinte vad hővvel ölelte feleségét keblére.

— Jaj, Imre, megfojtasz! Az Istenért, mi lelt.

— Semmi lellem... Megállj, Böske!

— Miért fenyegeted Böske?

— Én, én, rá se gondolok.

— Tudom is én, mit beszélek — fakadt ki türelmetlenül Imre ur. Én csak két szememet látom, tökéletesen megzavarta fejemet.

— Mi lelt Imre, hogy ma olyan nagyon szeretsz? Már régen nem jártál ennyit körülöttem.

— Tied, egészen a tied akarok lenni!

— Imre, Imre, felfordítod az asztalt.

Le is fordult róla a gyertya. Sötétben maradtak.

— Annál jobb — ujongott Imre...

Másnap virágos kedvvel kelt fel Rózsika Boldogan danolta egész délelőtt:

Felfordulhat ez a világ felőlem,
Csak a rózsám ne forduljon el tőlem.

De délfelé valamiért bement a szobába. A szoba üres volt, de e benyilóban valami mozgólódást hallott. Benéz, hát Böske az ablaknál kivörösödve áll, az ura meg az ajtót támasztja, mintha elakart volna bujni előle.

Egy szót se szólt, kiment. De amit látott, az kedvét szegte. Mit keres Böske mindig abba a szobába, ahol az ura van? Miért akart az ő férje egyszerre láthatatlanná lenni előtte?

(Folyt. köv.)

NAGY SZŐNYEG-OCCASÍÓ

Bosznay J. és Társa

37 szőnyegáruházában
DEBRECZEN, Kossuth-u. 5.

Szőnyegmaradékok, egyes függönyök, butorszövet maradékok féláron!

Ebédli, szalon férfi- és hálószoba szőnyegek rendkívül lezállított árak mellett kaphatók, amíg a készlet tart.

Szabásomért és munkámért felelősséget vállalok.

HALLATLAN!

40—50 korona egy csodaszép öltöny vagy felöltő finom gyapjuszővetből, mérték után ::

Fettman Sándor
uri szabó

KOSSUTH UTCA 13 SZ.

Szabásomért és munkámért felelősséget vállalok.

Eladó ház

Hadházi uton, lovassági laktanya közelében egy jó ház eladó. — Cím a kiadóban.

Dr. Szücs Sándor

ügyvédi irodáját

Szentanna-u. 6. sz. alá

(Zivuska-ház) helyezte át.

Figyelem!!

Készpénzkölcsönök.

Jelzálogkölcsön 4%, 4½% és 5% amortizációra, Konvertálás, Személyhitel (bankpén 1--2 kezessel, magánpénz kezes nélkül), Öröksegek vétele, Vállalatok finanszírozása, Részvénytársaságok alapítása, Fizetésektelen kereskedők kiegyelintetése, valamint

Adás-vétel.

Birtokok, házak, gyárak, üzletek, kávéházak, szállodák, vállalatok eladását vagy vételét közvetíti gyorsan, kulfánsan.

ADLER ÉS SINGER

Általános Forgalmi Vállalat
Betéti Társaság.

31 Budapest, József-körút 21.

HIRDETÉSEK

fölvételnek a kiadóhivatalban, gr
Dégenfeld-tér 2. szám alatt.

Donogán és Somossy
DEBRECZEN,
Kistemplombazár,

Megérkeztek

a legdivatosabb női
kelmek, — selymek,
~ Viole de laine. ~

Óriási raktár! Olcsó árak!

Meglepetésül

olcsón vásárolhat látósvet, lorgnetet, arany szemüveget és csip-tetöt, prizmas látósvet leszál-
— lított árban esakis: —

FISCHER JAKAB optikusnál,
DEBRECZEN, Főtér 23. (Sestina-ház.)

Ajánlom a legjobb kivitelben
és legolcsóbb árakon

Összes gal-
vanikus
elemeket

Csengőket a
legjobb
minőségben

Telefonok
mindenféle
kapcsolásra

Villámhárító-
anyag

Orvosi ké-
szülékek,
merőszk.

Motorok,
Dynamó gé-
pek

Zseblámpák
pillanatvilá-
gításra

Mindenféle
anyag, fel-
szereleshez

Kérjen árjegyzéket.

FÖLDVÁRY L.

debreczeni első elektroteknikai gyár
:: és villamosszerelési vállalat ::

Piac-utca. (Ideiglenes barak.)

Telefon 168.

Telefon 168.

Sestakerti

nyaraló

eladó vagy kiadó.

Cím a kiadóhivatalban.

Molnár Ferenc

Zádor Lajos utóda

női divatterme

DEBRECZEN, FŐTÉR

(Városháza épület.)

Értesíti a hölgyközönsé-
get, hogy a tavaszi divat
legszebb újdonságai

kelmek, diszek, napernyők,
felöltők, blousok
megérkeztek.

CSÁSZÁRFÜRDŐ.

BUDAPESTEN.

Nyári és téli gyógyhely, a magyar irlas-
mas-rend tulajdona. Elsőrangú **kénés hévízű**
gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő,
enyelmes iszapfürdők, iszapborogatások, uszo-
dák, külön hölgyek és urak részére. Török-
kő- és márványfürdők; hőlég-, szénszavas-
és villamos vízfürdők. — A fürdők kitűnő
eredménnyel használatnak főleg csuzosbántal-
magnál és idegbajok ellen. — Ivó-kúra a
légzőszervek hurutos eseteiben s altesti pangásoknál. 200 kényelmes lakószoba. Szolid
kezelés, jutányos árak. — Gyógy- és zenedij
nincs. Prospektust ingyen és bérmentve küld

az IGAZGATÓSÁG.

!! Újdonság !!

Valódi édes, nemes esemego rózsapaprika,
kilója 3 kor. 60 fillér.

Valódi féledes rózsapaprika, kilója 3-20 K

Gulyás (jubász) paprika kilója 2-40 K

Legfinomabb szegedi tojásos tarhonya,
apró vagy nagy szemű, kilója 1-10 K

Szegedi prima szalámi
a legolcsóbb napi áron.

Árúim vegytisztaságáért szava-
tolok.

Táborszky A.

paprikakereskedő

SZEGED.

Kereskedőknek engedmény.

Magyar Vulkáncementgyár Részvénytársaság

Központi iroda: Budapest, V., Sas-u. 25. szám. Telefonsz. 107—16.

Gyártelep: Selyp. Telefon: Hatvan 46.

Ajánl: Elsőrendű Selypi portlandcementet, Vulkánportland cementet, kitűnő minőségűt, mely a portlandcement szabványait 50 százalékkal túlhaladja.

PRÓ HIRDETÉSEK. >>

10 szög 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér; a legkisebb hirdetés 40 fillér. <<

Levélbeli tudakozódásokra pontosan válaszolunk, kérjük azonban a szükséges postabélyeget. Apróhirdetéseket postautalvánnyal is lehet föladni, a szelvényen a szöveg könnyen elfér. Levélbélyegeken is lehet az apróhirdetéseket árát mellékelni. A kiadóhivatal fentartja magának a szövegváltoztatási jogot oly hirdetésekkel szemben, melyek megjelenését kizárja a hirdetés tartalma, értelme. Beérkezett ajánlatokat a kiadóhivatal bármely címre továbbítja, ha a hirdetés e célra megfelelő postadíjat küld.

Apróhirdetéseket a kiadóhivatal felvesz d. e. 8-12-ig s. d. u. 2-7-ig gróf Dégenfeld-tér 2. sz. I. emelet, a folyosón az első ajtó.

Minden ok

amellett szól, hogy vegye igénybe a „Debreczen” apróhirdetéseit, mert

- Ha állást keres — ott talál.
- Ha lakást keres — ott talál.
- Ha alkalmazást keres — ott talál.
- Ha tartsat keres — ott talál.
- Ha oktatást keres — ott talál.
- Ha butort keres — ott talál.
- Ha hangszert keres — ott talál.

Szóval bármire is szüksége van, ott megtalálhatja, ha pedig eladni akar valamit, ott eladhatja.

Levelezés.

Levele van a kiadóban és a hivatalos órák alatt átvehetik: „Csinos”, „Náni”, „Peary”, „Egyszer néztem a szemébe”, „Don Caesar”, „Fehérke”, „Csak titokban”.

Uram, ki volna hajlandó egy teljesen független barna nőt 20 koronával kisegíteni. Leveleket „Ószi rózsá” jelégre Péterfi utca posta restante.

Royal kávéházban e lapra figyelmeztetett fehérbluzos hölgyet kérem, hol találkozhatunk. Főposta „Barna 25” jelégre.

Tantalusz jelzett napon és helyen ötkor várom. Levél ment.

Magas, barna nő vagyok. Most jöttem Debreczenbe. Melyik uriember volna hajlandó 50 koronával kisegíteni? — Leveleket „Kék ibolya” jelige alatt a kiadóba kérek.

Aranyos kis bakfis ismeretséget óhajta egy Bpestről (ismeretség hiányában) idejött fiatal ember. Leveleket „Ibolya 27” a kiadóba.

Fiatall urileány uriember ismeretséget elfogadja. Leveleket „Elhagyatott” jelégre a kiadóba kérek.

Házasságokat teljesen díjtalanul közvetít a „Hymen” házassulandók hetilapja. Kérjen ingyen felvilágosítást és mutatványszámot. Budapest, IX. Kinizsi-u. 19. II. e. 11. Válaszbélyeg.

Ajánlat.

Jegyesek figyelmébe legjobban ajánlható Kaiser Salamon cég butor és lakberendezési cikkek raktára, ahol óriási választék és kedvező fizetési feltételek mellett szerezhetik be szükségleteiket. KAISER SALAMON Hatvan-utca, 2. sz. Telefon 685.

Irodalmi Börze Magyarországi szépirodalmi, társadalmi és kritikai lapja előfizetési díja egész évre 150 K. Kérjen mutatványszámot. Kiadóhivatal Debreczen: Főutca 38. I. Vidéki ügynökök kerestetnek.

Saját termései ó- és új érmelléki hegyi fajborok, különböző éveik, kapható 50 literen felül Tóth Sándornál, Hunyadi-u. 26. szám, Debreczen.

Német nyelvi oktatási és — különösen fürdőkre utazóknak alkalmas — német tárgyalási órákat elvállalok. Cim a kiadóban.

Másolási munkákat egy jóírású fiatal ember elvállal. Cim a kiadóban.

Lakás.

Kiadó Kossuth-u. 19. Két bolti helyiség májusra. Értekezhetni a háztulajdonosnál.

A Lorántfy utca 46. sz. házban egy 5 szobás lakás kiadó. Bővebbet a kiadóban.

Postakert 18. sz. alatt mintegy 1200 négyszögöl föld gyümölcsfákkal és munkásembernek téli nyári lakással egész évre kiadó

Osztoson butorozott kisebb szoba kiadó Széchenyi-u. 18. Farkasnéfal, ajtó 5.

Kereslet.

Fodrászsegéd, fiatal, jómunkás felvétetik. Cim a kiadóban.

Egy tűző felvétetik Finkelstein Manó Csapó-u. 8. sz. cipőfelsőrész készítő.

Azonnali belépésre keresek egy kereskedelmi pályára alkalmas tanulót. Ajánlatok Késmárkra (Szepes megye) Markovich János divat- és vászonáru üzletébe intézendők.

Egy szobagőzfürdő kölesön vagy megvételre kerestetik sürgősen. Cim Barna-u. 3.

Két sütőtanonc teljes ellátással felvétetik Piros Gyula sütőmesternél Mezőkövesden. (Borsod m.). Válaszlevél bélyegeel.

Bármily szakmába vágó vidéki ügynökséget, esetleg raktárnoki állást elvállaló kiváló képzettségű izr. nős egyén. Cim a kiadóba.

Ügyvédi irodában alkalmazást keres azonnali belépésre egy irodai teendőkből jártas joghallgató. Cim megtudható (telefon is) a kiadóhivatalban.

Mindennemű régiséget vásárol. Ki? cim a kiadóban.

Lapunk utcai elárúsításához fink (Rikkanosok) felvétetnek.

Lapunk kiadóhivatalába egy kifutó fiú felvétetetik.

Eladás.

Eladó gázlusterok teljes lakásberendezésnek, esetleg egyenként is Szent-Anna-u. 32. sz. alatt.

Lenose, konyhára, valamint vetőmagnak igen szép, zsiszikkmentes, mázsája 28 koronáért eladó David Sándornál Kovásznán, Háromszékmege.

Eladó ebédlő-kredenc márvánnyal, hálószoba berendezés, ruhaszekrények, szövetbutorok, mosdó márvánnyal és zongora — Györfy Aladárnál.

Pékség nagy steerforgalommal tizennégy éve fentálló, a főváros mellett házzal eladó. Cim a kiadóban.

Halápi állomáshoz gyalog 10 pernyire, közvetlen az iskola mellett 33 hold föld eladó jó tanyaépületekkel. Felvilágosítást ad: dr. Kőrössi Kálmán ügyvéd, Bathyányi-u. 5.

Élősovény 2 éves gleditsia 1—1½ méter magas, eladó, ezre 12 korona. Cim a kiadóba.

Egy jókarban levő deszkakerítés eladó. Darabos-u. 45.

Eladó nyaraló és nyaralónak való szőlő a nagyerdei köruton. Értekezhetni Szabó István városi pénztárossal.

Haláleset miatt Hatvan-utcai kert I. járás 54. szám országútra, eladó.

A Darabos-utca 20. és 50-ik számú ház eladó. A tulajdonos címe a kiadóban megtudható.

Gyöngyvirág Crème kapható Mihalovits Jenő gyógyszerárban.

Makulatura újságpapír kiló- vagy mázsza számra a lap kiadóhivatalában eladó.

A MAGYAR ÁLLAMVASUTAK MENETRENDJE

Érvényes 1909 október 1-től.

Debreczenből indul

Nap szaka	Óra perc	Vonacat neve	Hová
éjjel	1-49	személy	Püspökladány, Bpest ny. p. u.
	2-54	"	Máramarossziget — Körösm.
regg.	4-36	vegyes	Tiszafüred — Füzesabony
	2-58	mótor	Püspökladány
"	5-14	személy	Nyiregyh. — Sianki-Szerencs
	5-20	"	Szatmár-Németi
"	5-30	mótor	Hajdunánás — Tiszalök
	8-09	"	Hajdunánás
"	8-51	személy	Nyiregyháza — Szerencs
	8-57	gyors	Bpest ny. pályaudvar
"	9-41	vegyes	Derecske — Nagyléta — Vértess
	10-00	szem. teh.	Királyháza
"	11-11	mótor	Hajduböszörmény
	11-28	szem. teh.	Püspökladány
"	11-33	vegyes	Tiszafüred — Füzesabony
	12-10	személy	Bpest, keleti pályaudvar
d. u.	12-20	gyors	Máramarossziget — Körösm.
	12-15	személy	Hajdunánás — Tiszalök
"	12-38	"	Nyiregyh. — Sianki-Szerencs
	2-20	mótor	Hajdudház
"	3-11	szem. teh.	Érmihályfalva
	3-45	"	Püspökladány
"	3-56	személy	Msziget — Körösmező
	4-28	"	Nyiregyháza — Szerencs
"	4-36	"	Hajdunánás — Tiszalök
	4-38	"	Budapest, nyugati p. u.
"	4-42	gyors	Derecske — Nagyléta — Vértess
	4-51	vegyes	Tiszafüred
"	5-00	"	Szatmárnémeti
	6-57	gyors	Büdszentmihály
este	7-00	személy	Nyiregyháza — Szerencs
	7-05	"	Szolnok
éjjel	10-37	mótor	Nyiregyháza
	10-45	személy	Budapest, k. p. u.
"	10-58	"	Máramarossziget

Debreczenbe érkezik

Nap szaka	Óra perc	Vonat neve	Honnan
éjjel	1-29	személy	Máramarossziget
	2-28	"	Budapest k. p. u.
regg.	5-08	"	Nagyvárad — Pladány
	6-34	mótor	Nyiregyháza
"	6-58	személy	Királyháza
	7-14	személy	Tiszalök — Hajdunánás
"	7-20	vegyes	Nagyléta — Vértess — Derecske
	7-32	személy	Tiszafüred
"	7-46	szem. teh.	Püspökladány
	8-10	személy	Szerencs Nyiregyháza
d. e.	8-46	gyors	Szatmár-Németi
	9-36	mótor	Püspökladány
"	11-22	személy	Szerencs — Nyiregyháza
	11-26	mótor	Hajdunánás
"	11-40	személy	Körösmező — Msziget
	12-08	gyors	Bpest ny. p. u.
d. u.	2-00	mótor	Tiszalök — Hajdunánás
	2-51	szem. teh.	Püspökladány
"	3-05	vegyes	Nagyléta — Vértess — Derecske
	3-25	személy	Sianki-Szerencs — Nyiregyh.
"	3-36	"	Bpest k. p. u.
	3-40	mótor	Hajduböszörmény
"	4-22	gyors	Körösmező — Msziget
	6-44	vegyes	Füzesabony — Tiszafüred
este	6-27	személy	Tiszalök — Hajdunánás
	6-34	mótor	Hajdudház
"	6-43	személy	Szatmárnémeti
	6-49	gyors	Bpest ny. p. u.
"	7-04	szem. teh.	Nyiregyháza
	8-46	személy	Szerencs — Nyiregyháza
éjjel	9-25	"	Szolnok — Püspökladány
	10-09	"	Füzesabony — Tiszafüred
"	10-12	"	Körösmező — Msziget
	10-20	"	Sianki-Szerencs — Nyiregyh.
"	10-26	"	Tiszalök — Hajdunánás

Fehér,

szines vagy

Fekete

tavaszi kesztyük

Tartós

harisnyák,

Nem

szakadnak.

Csak

Vidánál,

Városháza alatt.